

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 583

van **STEVE VANDENBERGHE**

datum: 30 mei 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) - Organisatie

Scholen secundair onderwijs richten het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers momenteel in op het niveau van de scholengemeenschap. Als OKAN georganiseerd wordt in één school van de scholengemeenschap, kan dat dus niet meer geprogrammeerd worden in een andere school. Met de toestroom aan anderstalige nieuwkomers en het bijbehorende plaatstekort, plaatst dit echter een grote druk op individuele scholen binnen scholengemeenschappen. Wanneer andere scholen OKAN willen inrichten, is dat bovendien niet mogelijk. Doordat scholengemeenschappen steeds groter worden en ook geografisch steeds wijder verspreid zijn, zijn er soms meerdere scholen in een scholengemeenschap die OKAN zouden moeten kunnen inrichten.

Daarnaast worden aanvullende lestijden in het basisonderwijs niet automatisch toegekend aan de scholen. Scholen moeten zelf aangeven dat ze anderstalige leerlingen hebben ingeschreven. De cijfers die AGODI (Agentschap voor Onderwijsdiensten) hierover rapporteert, lijken relatief laag.

1. Is de minister op de hoogte van de grote druk op de scholen door het plaatstekort aan OKAN? Welke concrete maatregelen neemt hij om de scholen hierin te ondersteunen?
2. Kan de minister een overzicht geven van de scholen die aanvullende lestijden toegekend kregen, en daarbij vermelden hoeveel lestijden ze kregen? Graag daarbij een onderscheid tussen provincie en koepel of net.
3. Wat zijn de concrete redenen waarom scholen leerlingen niet altijd aanmelden om aanvullende lestijden te krijgen? Wat zijn de implicaties daarvan op de begeleiding en de kwaliteit van de begeleiding van de anderstalige leerlingen? Hoe is dit verbonden aan de verplichting van de school om een werk- en professionaliseringsplan op te maken? Hoe worden de aanvullende lestijden aangewend in de betrokken scholen? Hoe wordt dit opgevolgd? Worden hiervoor effectief extra leerkrachten ingezet? Zijn er vragen van de scholen om tot een werkbaarder systeem te komen?
4. Is er voor scholen een verplichte registratie van het weigeren van anderstalige leerlingen? Moeten scholen dit motiveren?
5. Op welke manier wordt de kwaliteit van het onthaalonderwijs gemonitord?
6. Hoe worden individuele werkplannen per leerling opgevolgd?
7. Zijn scholen verplicht een visie uit te werken voor hun onthaalonderwijs? Zo niet, hoe krijgt dit vorm?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 583 van 30 mei 2022

van **STEVE VANDENBERGHE**

---

1. Naar aanleiding van de Oekraïne crisis zijn er een aantal dringende maatregelen genomen in het secundair onderwijs waarmee er vlotter bijkomend aanbod kan worden voorzien. Concreet gaat het om een versoepeling van de regelgeving m.b.t. tot de ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats voor het 'onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers' en een flexibilisering van de programmatie van het structuuronderdeel 'onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers'. Voor beide volstaat een schriftelijke melding van het schoolbestuur aan AGODI.

Sinds 4 maart 2022 zijn er negen nieuwe scholengemeenschappen effectief gestart met het aanbieden van onthaalonderwijs (waarvan 1 scholengemeenschap reeds voor de stemming van het nooddecreet over een goedkeuring beschikte). Daarnaast gingen bestaande OKAN-scholengemeenschappen op drie nieuwe vestigingsplaatsen van start met onthaalonderwijs.

2. Voor de gevraagde informatie verwijs ik naar de website: [Omkadering basis-, secundair onderwijs en centra leerlingenbegeleiding | Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/onderwijs/omkadering-basis-secundair-onderwijs-en-centra-leerlingenbegeleiding). Onderaan staan de tabellen met gegevens m.b.t. omkadering waaronder die voor anderstalige nieuwkomers. Voor schooljaar 2021-2022 worden gegevens nog geregeld geüpdatet.
3. De onderwijsadministratie heeft geen zicht op de redenen waarom scholen de aanvullende lestijden in het gewoon basisonderwijs niet aanvragen.

Aanvullende lestijden voor onthaalonderwijs worden in het basisonderwijs ingericht in het ambt van kleuteronderwijzer, onderwijzer, directeur met lesopdracht of adjunct-directeur met lesopdracht. Mijn onderwijsadministratie verzorgt op regelmatige basis een controle van de omkadering. Daarbij vergelijken ze het aantal toegekende aanvullende lestijden met het aantal aangewende lestijden op een bepaalde datum. Het behoort tot de autonomie van het schoolbestuur om de keuze te maken tussen de mogelijke ambten. Datzelfde geldt ook voor de keuze van de in te zetten personeelsleden.

Of er extra leerkrachten wordt ingezet, hangt uiteraard af van de lokale situatie. In sommige scholen zal men de opdracht kunnen uitbreiden van een deeltijds aangesteld personeelslid, elders zal men effectief een nieuw personeelslid kunnen aanwerven.

Voor de vragen m.b.t. de opvolging van de aanwending van de aanvullende lestijden voor onthaalonderwijs en de opvolging van de kwaliteit verwijs ik naar het antwoord op vraag 5-7.

4. Alle geweigerde leerlingen krijgen een mededeling niet-gerealiseerde inschrijving waarin de weigeringsgrond vermeld moet staan. De mededelingen van niet-gerealiseerde inschrijving moeten bezorgd worden aan AGODI.

5-7. Gewoon basisonderwijs

Elke school in het basisonderwijs voert met de haar toegekende omkadering en werkingsmiddelen een beleid met het oog op de optimale leer en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen. De manier waarop de school via haar gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen wordt opgenomen in het schoolwerkplan, net zoals dit het geval is voor het zorgbeleid.

De aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers dienen specifiek voor het onthaalonderwijs aangewend te worden. Het zijn immers aanvullende lestijden en dus gekleurde lestijden. De school moet voor elke anderstalige nieuwkomer een individueel werkplan organiseren. Uitgaande van de beginsituatie wordt een strategie uitgeschreven om de doelstellingen van het onthaalonderwijs te realiseren. Binnen dit kader hebben de scholen in het basisonderwijs autonomie hoe ze de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers aanwenden. Het schoolbestuur laat de leerkrachten deelnemen aan nascholing gericht op onthaalonderwijs.

Scholen kunnen zich uiteraard laten ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdiensten.

De onderwijsinspectie spreekt, behalve bij nieuwe scholen, tijdens elke doorlichting een evaluatie uit over het gelijke onderwijskansenbeleid. Tijdens de doorlichting neemt de onderwijsinspectie ook het beleid op de leerlingbegeleiding van de school onder de loep. Het is dus de onderwijsinspectie die toeziet op de onderwijskwaliteit, ook voor de anderstalige nieuwkomers.

Secundair onderwijs

Het specifiek pakket uren-leraar onthaalonderwijs kan enkel worden aangewend voor de organisatie van het onthaalonderwijs. In het 'onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers' zijn de ontwikkelingsdoelen 'Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers' van toepassing. Dit zijn minimumdoelen die met de leerlingenpopulatie in het onthaaljaar worden nagestreefd. Voor elke individuele leerling wordt een individueel leertraject uitgewerkt. Dit traject bevat onder meer de beginsituatie, de taaldoelen als leidraad en het advies van de klassenraad voor wat betreft de overstap naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt. Scholen met onthaalonderwijs krijgen ook extra uren-leraar om in ondersteuning te voorzien na de overstap naar het regulier onderwijs. Scholen moeten deze uren aanwenden voor de begeleiding, ondersteuning en opvolging van ex- onthaalleerlingen in het regulier onderwijs en voor expertise-overdracht en -opbouw in het regulier onderwijs m.b.t. ex-onthaalleerlingen.

Elke school met onthaalonderwijs verbindt zich er toe de personeelsleden het recht op deelname te garanderen aan nascholing over taalvaardigheidsonderwijs Nederlands. Scholen kunnen zich wat het onthaalonderwijs betreft bovendien ook laten ondersteunen door hun pedagogische begeleidingsdienst.

De onderwijsinspectie kan het onthaalonderwijs bekijken in het kader van een reguliere schooldoorlichting.